

OOK NA HOGER BEROEP MAG VGZ VOORWAARDEN STELLEN AAN VERGOEDING VAN TAPERINGSTRIPS

RECHTER WIJST ONGECLAUSULEERDE VERGOEDING AFBOUWMEDICATIE OOK IN HOGER BEROEP AF

Opnieuw mocht een rechter zich buigen over het geschil tussen zorgverzekeraar VGZ en de Vereniging Afbouwmedicatie over de vergoeding van taperingstrips. Eerder vorderde de vereniging in kort geding dat VGZ de strips zou vergoeden, zonder de voorwaarde dat de patiënt eerst de medicatie afbouwt in stappen per week. De rechtbank wees de vordering af, en nu heeft de vereniging ook bij het hof bakzeil gehaald.

Auteurs **Cateljne Bach** en **Jolijn Geven**
Foto **Shiwai Ng**

Wat speelde er hier?

De Vereniging Afbouwmedicatie behartigt de belangen van patiënten die gebruikmaken van afbouwende medicatie. Patiënten die willen stoppen met antidepressiva kunnen baat hebben bij taperingstrips. Abrupt stoppen kan leiden tot een antidepressivumdiscontinueringssyndroom (ADS) met onttrekkingsverschijnselen, zoals duizeligheid en misselijkheid.

De vereniging en zorgverzekeraar VGZ zijn het niet eens over de vergoeding van taperingstrips. Een taperingstrip bestaat uit een rol met 28 dagdoseringen, waarbij de dosis per dag lager wordt. VGZ vergoedt deze strips niet. De Vereniging Afbouwmedicatie en VGZ hebben hierover meerdere procedures gevoerd, waaronder deze procedure in hoger beroep.

Wat vinden de relevante beroepsgroepen?

In de procedure wordt aangehaakt bij het *Multidisciplinair document*, opgesteld door een werkgroep van onder meer de KNMP en andere belangenorganisaties. Hieruit volgt dat er onvoldoende wetenschappelijke onder-

bouwing is voor de manier van afbouwen van antidepressiva. Er zijn aanbevelingen gedaan. Bij (risico's op) ernstige onttrekkingsverschijnselen wordt afbouw in stappen per week aanbevolen, conform tabel 3 uit het document. Farmacokinetisch kan worden verwacht dat een verlaging met meerdere milligrammen per week in de praktijk vergelijkbaar is met het dagelijks veranderen van de dosering in kleinere hoeveelheden.

Wat speelde er voor de rechtbank?

In een eerdere bodemprocedure had de rechtbank geconcludeerd dat dagdosering qua effectiviteit een alternatief is voor geleidelijke afbouw per week; VGZ mag de vergoeding van de taperingstrips daarom niet afwijzen omdat er geen wetenschappelijk bewijs zou zijn voor de werking en de effectiviteit. Zij mag wel meewegen dat taperingstrips duurder zijn dan weekdoseringen van grootbereiders. In de bodemprocedure had VGZ toegezegd dat zij (alternatieve) afbouwmedicatie zal vergoeden, als er een onderbouwing van een arts is, dat het niet mogelijk is om tabel 3 te volgen. De Vereniging

VGZ wijst de aanvraag tot vergoeding af omdat de taperingstrips duurder zijn dan de alternatieve medicatie.

Afbouwmedicatie ziet dit als een toezegging om (ook) taperingstrips te vergoeden, als de arts dit onderbouwt. Zij vorderde dat VGZ zich zou houden aan deze toezegging. De rechter concludeerde echter dat dit niet zo kan worden gelezen in de toezegging van VGZ.

Wat voeren partijen aan in hoger beroep?

De vereniging vordert dat een verbod aan VGZ wordt opgelegd om bij de vergoeding van afbouwmedicatie de voorwaarde te stellen dat eerst het schema in tabel 3 moet worden gevolgd, dan wel vergoeding te weigeren als is afgeweken van tabel 3. Daarnaast vordert zij een gebod om afbouwmedicatie te vergoeden als de arts dit noodzakelijk acht. Bij de beoordeling van de aanvraag moet verder altijd een individuele beoordeling worden gemaakt.

VGZ voert aan niet te hebben toegezegd de afbouw met dagdoseringen te vergoeden. Verder wijst de zorgverzekeraar de aanvragen tot vergoeding van taperingstrips niet af wegens afwijking van tabel 3, maar omdat taperingstrips duurder zijn dan de alternatieve medicatie. Tenslotte stuurt VGZ een standaardbrief met afwijzing van de vergoeding aan de verzekerde, als de onderbouwing van de arts ontbreekt. Als er wel een onderbouwing is, of bezwaar wordt gemaakt, krijgt de verzekerde de uitkomst van de beoordeling toegezonden.

Wat vond het hof?

Het hof volgt de afwegingen die de rechter in eerste aanleg heeft gemaakt. Het wijst de vorderingen van de Vereniging Afbouwmedicatie af. De vordering tot individuele toetsing van een aanvraag tot vergoeding berust op de stelling dat VGZ niet een dergelijke toetsing zou

doen, maar geautomatiseerde afwijzingen stuurt. VGZ heeft aangegeven dat het wel degelijk een dergelijke toetsing doet, maar vervolgens een standaard-tekstblok gebruikt als reactie. De vereniging heeft dit verweer van VGZ niet gemotiveerd weerlegd, zodat de rechter aanneemt dat er wel individuele toetsing plaatsvindt. Het gebruik van standaard-tekstblokken vindt het hof geen bezwaar. Het zou te ver gaan om voor elke patiënt specifieke bewoordingen te moeten gebruiken.

En verder?

Het hof heeft ook uitspraak gedaan in het hoger beroep in de bodemprocedure tussen dezelfde partijen. In deze procedure had de vereniging gevorderd dat VGZ afbouwmedicatie vergoedt. Daarnaast had zij onder meer een verbod gevorderd op het beleid waarbij VGZ vergoeding afwijst als niet eerst vloeistoffen zijn geprobeerd, als een deel van de lagere medicatiedoseringen in een vloeibare variant voorhanden is. De rechtbank had deze vordering toegewezen.

Het hof heeft dit deel van de uitspraak vernietigd nu VGZ in hoger beroep heeft aangegeven alleen te verlangen dat de arts afweegt of met vloeistoffen kan worden afgebouwd. Het hof vindt het redelijk en rechtmatig dat VGZ deze voorwaarde stelt. Als de arts de vloeibare toedieningsvorm niet geschikt vindt, kunnen alsnog taperingstrips worden vergoed.

Wij zijn benieuwd naar een eventueel vervolg. ■

Cateljne Bach en Jolijn Geven zijn werkzaam als advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten en zijn lid van het Brancheteam Zorg van dit kantoor (www.vil.nl/zorg). Jolijn Geven werkt ook als zorgmakelaar voor apotheken.